

РЕШЕНИЕ

№ 26765

гр. София, 02.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 19.06.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Диана Стамболова

ЧЛЕНОВЕ: Евгени Стоянов

Жана Петрова

при участието на секретаря Цветелина Заркова и при участието на прокурора Пламен Райнов, като разгледа дело номер **4280** по описа за **2026** година докладвано от съдия Евгени Стоянов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото административно производство е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във вр. с чл. 72, ал. 4 от Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР).

Образувано е по касационна жалба на С. А. А., чрез адв. Л. Н. Б., срещу решение № 622 / 21.02.2026г. постановено по НАХД № 13759/2025 г. по описа на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение (НО), 134-ти състав, с което е отхвърлена жалбата на А. срещу Заповед за задържане на лице рег. № 225зз-1088/02.09.2025 г., издадена от Р. С. С. – мл.инспектор при 01 РУ СДВР, с която на основание чл. 72, ал. 1 от ЗМВР на С. А. А., е била наложена принудителна административна мярка „задържане за срок до 24 часа“.

В касационната жалба, са изложени твърдения за незаконосъобразност, неправилност и необоснованост на атакуваното решение. Излагат се твърдения, че в процесната заповед не са изложени факти, сочещи в какво конкретно се изразява престъпното деяние, за което е била задържана. Правната квалификация е сгрешена и не е конкретизирано на основание коя алинея от член 354а от НК бива задържана. Позовава се на съдебна практика на ЕСПЧ и СЕС. Излага доводи, че приложената ПАМ не се оправдава от никоя от целите, доколкото конкретното вещество е предадено с протокол за доброволно предаване, а в С. А. не са открити забранени от закона вещества при извършения личен обиск. Твърди, че по делото няма данни, от които да е видно, че от момента на задържането на лицето административният орган да е предприел действия по ангажиране на наказателната му отговорност, както и за извършване на процесуално-

следствени действия с нейно участие освен взето сведение, което освен че няма доказателствена стойност в един бъдещ съдебен процес, безпричинно е било извършено 22 часа след задържането ѝ. Сочи, че не са представени доказателства за оказана от страна на задържаната съпротива при задържането, бягство и т. н, които да са наложили задържането ѝ за 24 часа. Въпреки това, тя е държана безпредметно в 01 РУ за 22 часа, при все, че няма данни да е извършвала други противоправни деяния и е на 18 години, което обуславя липсата на обществена опасност у дееца, едно от условията да продължава по-дълго задържането и с оглед възпрепятстването и от извършване на други противоправни деяния. Иска се отмяна на решението и на заповедта за задържане. Претендира се присъждане на сторените разноски за двете съдебни инстанции.

В съдебно заседание касаторът не се явява, представлява се от процесуалния ѝ представител - адв. Б., който поддържа жалбата. Моли за отмяна на съдебния акт и на оспорената заповед, ведно с присъждане на разноски по делото.

Ответникът – полицейски орган при 01 РУ-СДВР не взема становище по делото.

Представителят на Софийска градска прокуратура намира жалбата за неоснователна и моли за потвърждаване решението на СРС.

Административен съд София - град, XV – ти касационен състав, като се запозна с обжалваното съдебно решение, съобрази доводите и възраженията на страните и обсъди наведените касационни основания и тези по чл. 218, ал. 2 от АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е допустима, като подадена срещу съдебно решение, подлежащо на касационен контрол, от надлежна страна по смисъла на чл. 210, ал. 1 от АПК, във вр. чл. 63, ал. 1, изр. 2 – ро ЗАНН и при спазване на преклузивния 14-дневен срок по чл. 211, ал. 1 от АПК, във вр. с чл. 63, ал. 1, изр. 2-ро от ЗАНН.

Настоящият състав, като извърши служебна проверка на основание чл. 218, ал. 2 от АПК и въз основа на фактите, установени от районния съд, съгласно чл. 220 от АПК, намира, че обжалваното решение е валидно и допустимо. Решението е постановено по отношение на акт, който подлежи на съдебен контрол, като произнасянето е извършено от компетентен съд, в рамките на правомощията му.

От фактическа страна Софийският районен съд е приел за установено, следното:

Бързо производство ЗМ № 225 ЗМК 1503/2025г. по описа на 01 РУ - СДВР, пр. пр. № 40327/2025 г. е образувано и водено за престъпление по чл. 354а, ал. 5, вр. ал. 3 от НК. Същото било образувано с първото действие по разследването – разпит на свидетели. Разпитани в качеството на свидетели Н. Е. Г. и Р. С. С., в хода на проведеното разследване заявили, че на 02.09.2025 г., докато изпълнявали служебните си задължения били изпратени от ОДЧ на сигнал за лице, употребило голямо количество наркотични вещества и имащо нужда от медицинска помощ. Отивайки на адрес [населено място], [улица] заварили М. П. Л. и С. А. А.. Л. заявила, че е употребила наркотично вещество, след което ѝ прилошало, поради което с екип на Ц. била отведена в болнично заведение. На зададен от полицейските служители въпрос дали притежава в себе си наркотични вещества, А. отговорила положително, след което предала същото с протокол за доброволно предаване.

Във връзка с това на 02.09.2025 г. в 13:10 часа жалбоподателят е задържан за срок до 24 часа със заповед за задържане рег.№ 225зз-1088/02.09.2025 г., издадена от Р. С. С. – мл. инспектор при 01 РУ-СДВР. Заповедта е издадена на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, като в мотивите е посочено “при извършена полицейска проверка в [населено място], [улица] лицето притежава наркотични вещества, чл. 354а от НК“. На 03.09.2025 г. от А. било снето сведение, след което в 11:15 часа на същата дата била освободена.

Въз основа на така установената фактическа обстановка районният съд от правна страна е приел, че обжалваният акт е издаден от компетентен орган – полицейски орган по смисъла на чл. 57, ал. 1 от ЗМВР. Издадена е в предвидената от закона – чл. 74, ал. 1 от ЗМВР форма и има изискуемото по чл. 74, ал. 2 от ЗМВР съдържание.

Прието е още, че от събраните по делото доказателства категорично се установява, че са налице основания, които да обосноват подозрение за съпричастност на жалбоподателя към престъплението за което е образувано досъдебното производство.

Решението на СРС е правилно.

Правилно съдът е приел, че заповедта е издадена от компетентен орган, съдържа задължителните реквизити по чл. 74 ЗМВР, като при издаването ѝ не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и материалния закон.

Правилно е приложен и материалният закон. Събрани са достатъчно доказателства, че към момента на издаване на заповедта са били налице предпоставките по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, а именно: административният орган е разполагал с данни, от които може да се направи предположение за касатора и извършеното престъпление по чл. 354а, ал. 1 от НК. Съгласно цитираната разпоредба на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, полицейските органи могат да задържат лице, за което има данни, че е извършило престъпление.

За приложението на чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР не е необходимо наличието на достатъчно данни по смисъла на чл. 207 НПК за образуване на наказателно производство или за доказване по несъмнен начин на авторството на деянието. Достатъчно е наличието на данни, позволяващи формирането на обосновано предположение за съпричастност на лицето към престъпление.

Върховният административен съд е имал възможност да постанови, че: „Задържането под стража на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 вр. с чл. 73 ЗМВР за срок не по-дълъг от 24 часа представлява по смисъла на чл. 22 ЗАНН принудителна административна мярка, която има за цел чрез задържането да се предотврати възможността лицето да извърши престъпление, да продължи да извършва престъпление или да се укрие. Освен това тя се предприема с цел започване на разследване срещу вероятния извършител на престъпление. Разпоредбата на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР предполага наличието на данни, от които да може да се направи основателно предположение, че конкретно лице е извършило престъпление. Целта на мярката по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР не е да се наложи наказание за установено по категоричен начин престъпление, а да се попречи на уличения в извършването му или да се укрие или да извърши друго престъпление или да осуети наказателно преследване. За всеки конкретен случай на задържане установяването на данните е в тежест на административния орган и в случая това е извършено (виж Решение № 1380 от 9.02.2016 г. на ВАС по адм. д. № 829/2015 г. и в този смисъл Решение № 580 от 19.01.2016 г. на ВАС по адм. д. № 619/2015 г., Решение № 8095 от 28.06.2024 г. на ВАС по адм. д. № 12161/2023 г., Решение № 2343 от 13.02.2020 г. на ВАС по адм. д. № 12234/2018 г. и др.).

Тоест, нормата на чл. 72, ал. 1 от ЗМВР регламентира мерки за административна принуда с цел обезпечаване на дейността на полицейските органи по чл. 6, ал. 1 ЗМВР - оперативно-издирвателна, охранителна, разследване на престъпления; превантивна. Задържането на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР предполага наличието на данни обосноваващи предположение за извършено престъпление. В случая, настоящият касационен състав счита, че това изискване на закона е изпълнено, като изводът, направен от СРС в тази насока е правилен и законосъобразен.

Пред СРС са събрани доказателства и за образувано бързо производство, а именно - Бързо производство ЗМ № 225 ЗМК 1503/2025г. по описа на 01 РУ - СДВР, пр. пр. № 40327/2025 г. било образувано и водено за престъпление по чл. 354а, ал. 5, вр. ал. 3 от НК.

При наличие на достатъчно данни за извършено престъпление, послужили и като повод за образуване на бързо производство, мярката се прилага с цел започване на разследване срещу вероятния извършител на престъпление. Именно такива действия са извършвани и в периода на задържането на жалбоподателя. В такава хипотеза от значение е и своевременната реакция във връзка с възможността уличения в извършването му да не осуети наказателно преследване, каквато именно легална цел преследва мярката.

Според чл. 5, § 1, б."с" КЗПЧОС никой не може да бъде лишен от свобода, освен в случай на законен арест или лишаване от свобода на лице с цел да се осигури явяването му пред предвидената в закона институция при обосновано подозрение за извършване на престъпление или когато обосновано е призната необходимостта да се предотврати извършване на престъпление или укриване след извършване на престъпление. Изпълнено е и изискването задържането да е извършено в съответствие с процедури, предвидени от закона. Заповедта трябва да се приеме за мотивирана и с оглед вписването в мотивната ѝ част, че лицето е задържано във връзка с притежание на наркотично вещество – чл. 354а от НК.

В заповедта оскъдно е описана фактичката обстановка, но съгласно съдебната практика няма пречка такова описание да се съдържа и в други документи от административната преписка. В този смисъл е ТР № 16/1975 г. на ОСГК на ВС, съгласно което мотивите за издаване на административния акт могат да се съдържат и в други документи от административната преписка. В случая това са приложената и приета по делото писмена справка от СРП, в която се съдържат всички необходими сведения и данни, обосновали необходимостта от задържане на жалбоподателя и настоящ касатор. Именно на тези мотиви, относими към задържането, се позовава касационната инстанция, за да приеме, че задържането е мотивирано. То е мотивирано именно със започнатото на основание чл. 354, ал. 5 НПК бързо производство № 1503/2025 г. по описа на 01 РУ-СДВР, пр. пр. № 40327/2025г. по описа на СРП за наличие на престъпление по чл. 354а, ал. 5, вр. ал. 3 от НК.

По силата на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР полицейските органи могат да задържат лице, за което има данни, че е извършило престъпление. За да бъде приложена тази норма е достатъчно наличието на данни за извършено престъпление, както и данни това престъпление да е извършено именно от задържаното лице. Понятието "данни" по смисъла на ЗМВР и понятието "достатъчно данни" по смисъла на чл. 207, ал. 1 от НПК имат различно съдържание. За да бъде образувано досъдебно производство по реда на НПК, е необходимо да са налице достатъчно данни, които да обосноват основателно предположение, че има извършено престъпление. При налагане на мярката "задържане за 24 часа" по реда на чл. 72 от ЗМВР са необходими само данни за извършено престъпление, т.е. тези данни може да не са достатъчни за образуване на досъдебно производство, но да са достатъчни да се направи извод, че задържаното лице има съпричастност към извършване на съответното престъпление. В процесният случай такива данни са безспорно установени.

Дали го е извършил в действителност е въпрос на преценка и анализ в наказателното производство. Всъщност, процесната ПАМ няма за цел да установи и не може да бъде установено със способите на административното правосъдие дали действително А. е извършила престъпление, при какви условия и евентуалната липса на смекчаващи вината или изключващи отговорността обстоятелства. Всички тези обстоятелства лежат в полето на преценка на наказателното право.

Съдът, в рамките на настоящото производство проверява правилността на заповедта от външна страна, без да навлиза в естеството на деянието и неговата наказателно-правна квалификация, а още по-малко в естеството на замесените в един потенциален конфликт лица.

При задържане на посоченото правно основание по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР – данни за извършено престъпление, не е необходимо да са налице доказателства за осъществено от задържаното лице престъпление, а само данни, обосноваващи предположение в посочения смисъл. От събраните в хода на съдебното производство доказателства може да се направи извод за фактическите основания на задържането, в частност на причините за същото. Достатъчно е само наличието на данни, обосноваващи предположението, че има вероятност лицето да е извършител на престъпление, което дава право на административния орган, при условията на оперативна самостоятелност, да наложи мярката, дори без да се поставя условие за точна квалификация на деянието, а още по-малко е задължително престъплението да е безспорно и окончателно установено, да е повдигнато и предявено обвинение и т.н. Въпросът дали конкретно лице е извършител на конкретно деяние и дали то е извършено от него виновно, подлежи на пълно, всестранно и обективно разследване в рамките на наказателното производство. За целите на задържането по реда на чл. 72 от ЗМВР наличието на такива категорични данни, които да обвързват задържаното лице със соченото нарушение, не са задължителни, като задържането се извършва не поради несъмненост на фактите, а с оглед тяхното изясняване.

Съгласно разпоредбата на чл. 6, ал. 2 от АПК административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по - голяма степен от най - необходимото за целта, за която актът се издава. В контекста на принципа по чл. 6, ал. 2 от АПК прилагането на ПАМ по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР следва да е оправдано от гледна точка на съразмерността на налаганото ограничение с необходимостта за постигането на законовата цел. Налагането на принудителната административна мярка "задържане за срок от 24 часа" е оправдано, тъй като в случая са налице конкретни данни, че задържането е извършено с оглед на обществения интерес, който интерес, независимо от презумпцията за невиновност, надделява над правилото за зачитане на личната свобода.

По тези съображения и поради съвпадение на крайните изводи на настоящата съдебна инстанция с тези на СРС, обжалваното съдебно решение следва да се остави в сила.

Относно разноските: Предвид изхода на спора на касатора не следва да се присъждат разноски. Ответникът не претендира юрисконсултско възнаграждение.

Предвид тези съображения, Административен съд София-град, XV - ти касационен състав,
Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА съдебно решение № 622 / 21.02.2026 г. постановено по НАХД № 13759/2025 г. по описа на СРС, НО, 134-ти състав.

Решението е окончателно.